

De Aa als **blauwe** draad door Meierijstad

“Van Aa naar Beter”

Landschap & Natuur
Groep 16

Bente Vos, Catelijne Jongerius, Manon te Molder, Noor de Haan, Tijn Kromwijk, Tijn Trimbach
17.06.2022

Inhoudsopgave

Module 2:

- Doelen en ambities
- Guiding principles
- Spatial concepts
- Meierijstad in 2050
- Detailuitwerking #1
- Detailuitwerking #2

Module 3:

- Lange-termijn visie
- Proces
- Externe ontwikkelingen en onzekerheden
- Adaptiviteit
- Conclusies

Module 2

Developing future visions...

Doelen en ambities

Natuur en bedrijvigheid

- Waterbestendigheid in natte en droge periodes
- Tegengaan oprukkende bedrijvigheid
- Behoud identiteit gebied
- Landbouw toekomstbestendig

Guiding principles

De omgeving kan in tijden van droogte genoeg water vasthouden en bij hoge waterpieken genoeg water afvoeren; d.m.v. meer ruimte voor de rivier, nieuwe vormen van landbouw en natuur.

Landbouw moet natuurinclusief zijn; door aanpassen gewassen en herinrichten akkers en aanleggen van buffers.

De omgeving heeft een groene buffer om de kleine kernen heen; de industrie blijft op voldoende afstand.

Spatial concepts

Bufferzone: tussen kleine kernen en industrie en tussen landbouw en Aa

Bossenstrategie: (ook op kleine schaal) bomenstroken

Waterbestendige gewassen: riet, lisdodde en olifantsgras

Beekdalherstel: omliggend land beschermen aan de hand van het 5B-concept

Visie Meierijstad 2050

“Van Aa naar Beter”

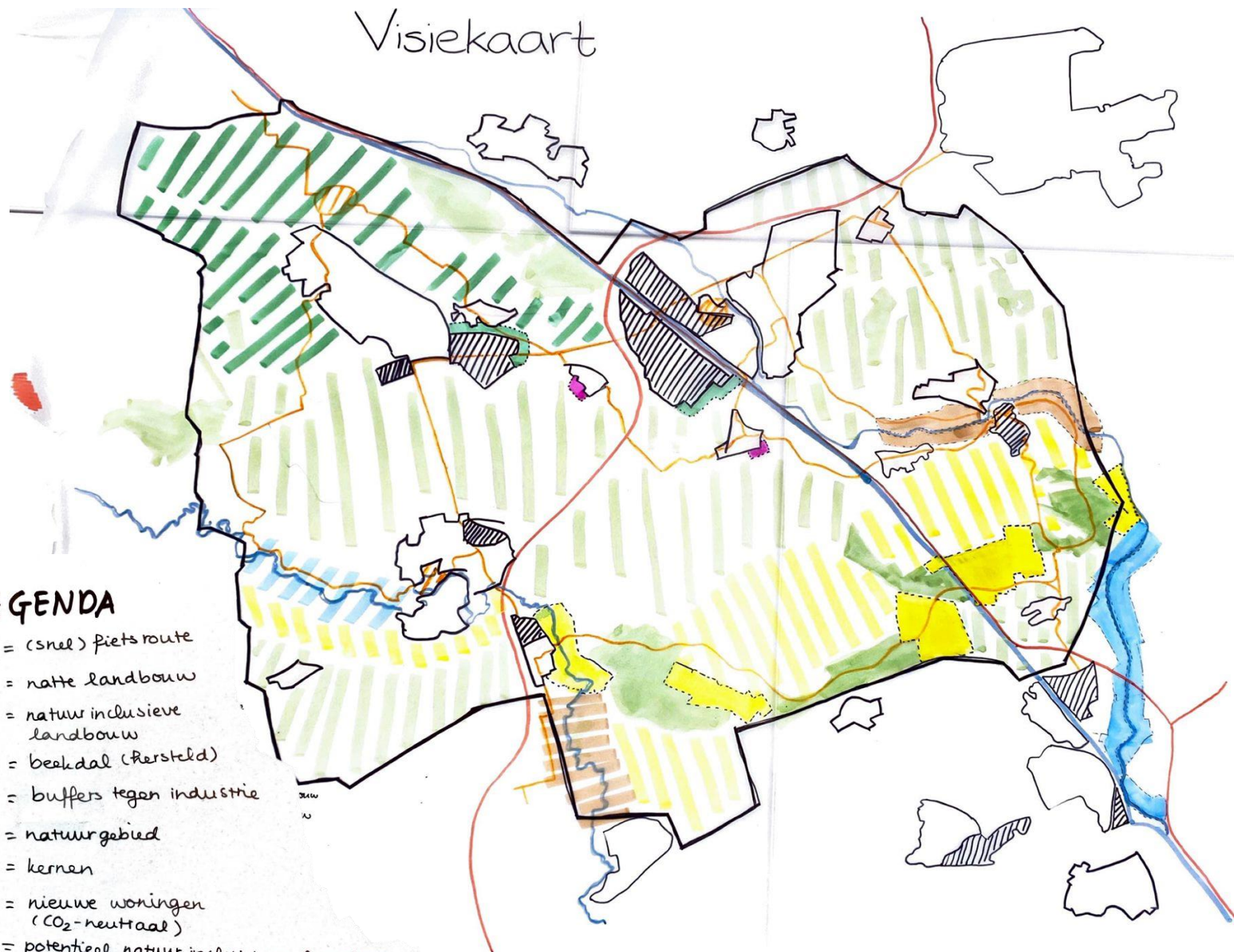
MEIERIJSTAD

2050

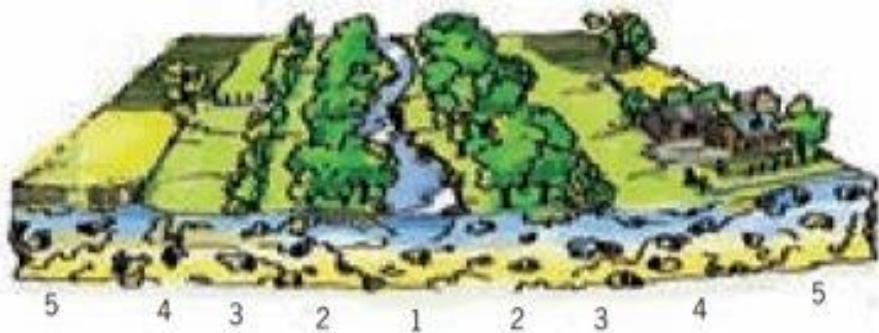
LEGENDA

- = (snel) fiets route
- = natte landbouw
- = natuur inclusieve landbouw
- = beekdal (hersteld)
- = buffers tegen industrie
- = natuurgebied
- = kernen
- = nieuwe woningen (CO₂-neutraal)
- = potentieel natuur inclusieve landbouw
- = herstructureren huidige landbouw
- = duurzame energie opwekking
- = potentieel beekdal

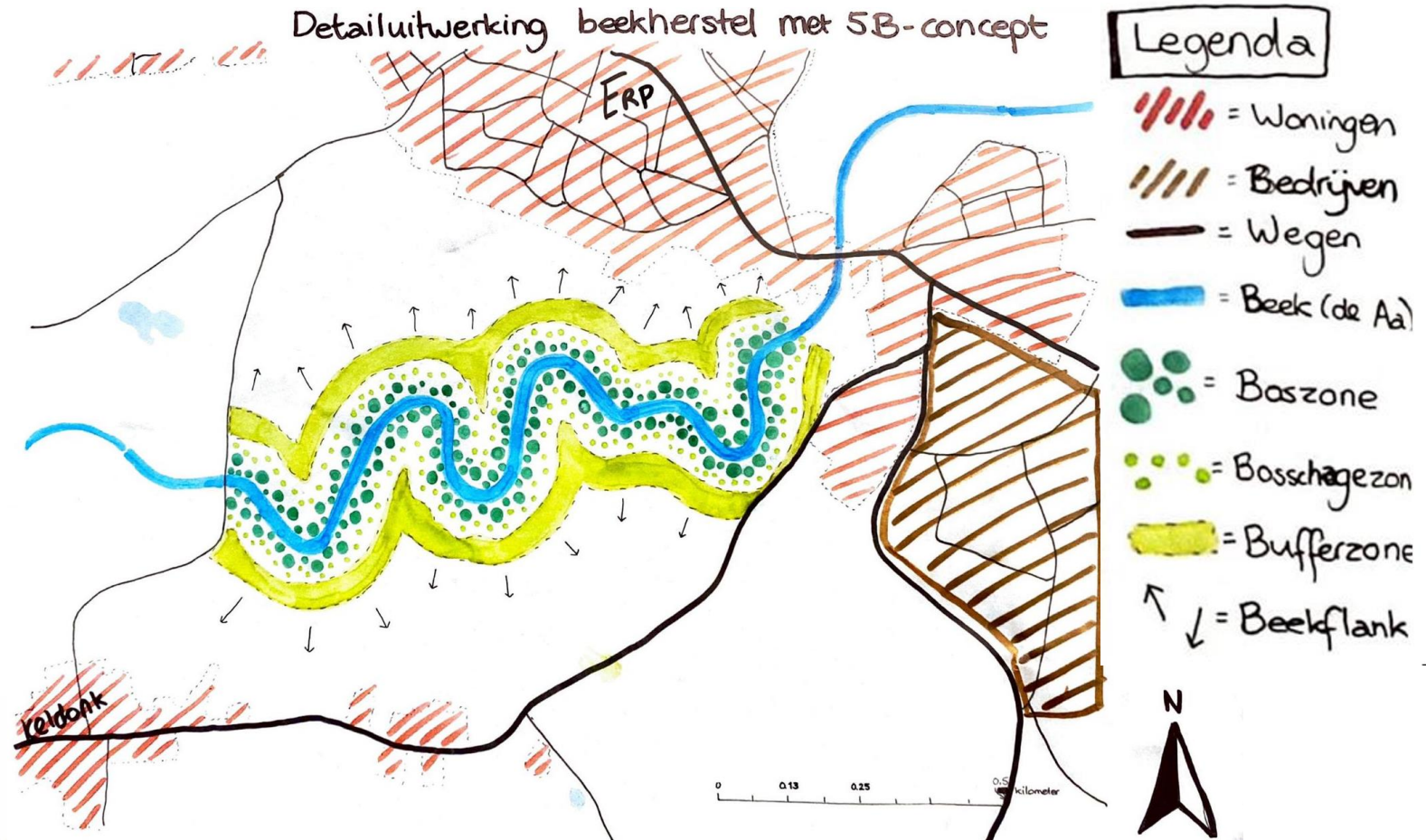

Detailuitwerking beekherstel van de Aa

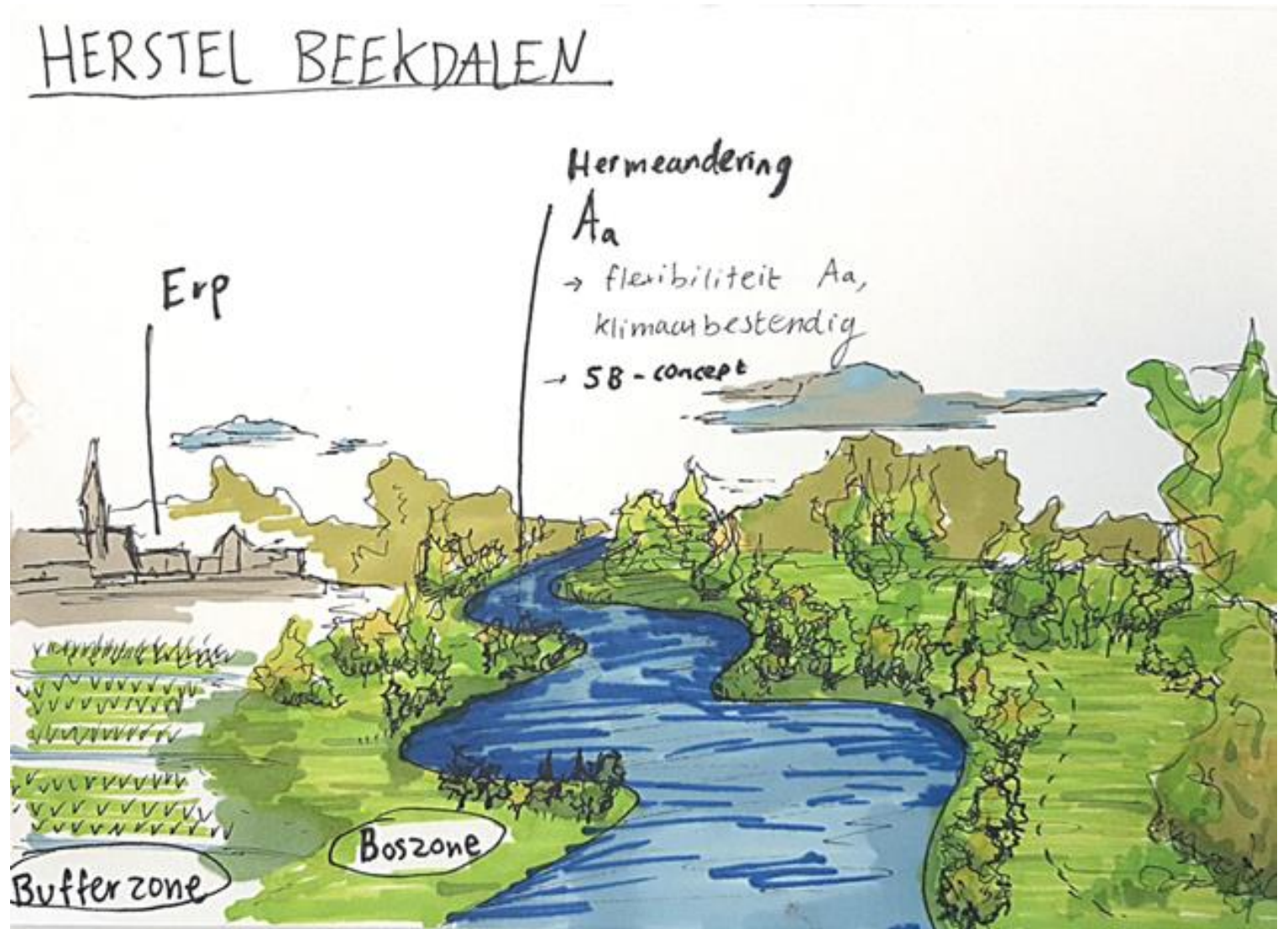
1. **Beek:** de Aa.
2. **Boszone:** inheemse boomsoorten die direct naast de Aa groeien.
3. **Boschagezone:** omslag van de boszone naar de bufferzone, hier kunnen ook fietspaden worden aangelegd.
4. **Bufferzone:** de echte buffer tussen de Aa en het intensief gebruikte land. Hier groeit meestal lage vegetatie.
5. **Beekflank:** alle agrarische percelen die buiten de bufferzone liggen. Dit betreft verharde delen en/of gebieden met bebouwing.

Dwarsdoorsnede 5B-concept⁶

Visualisatie beekherstel van de Aa

Detailuitwerking natte landbouw

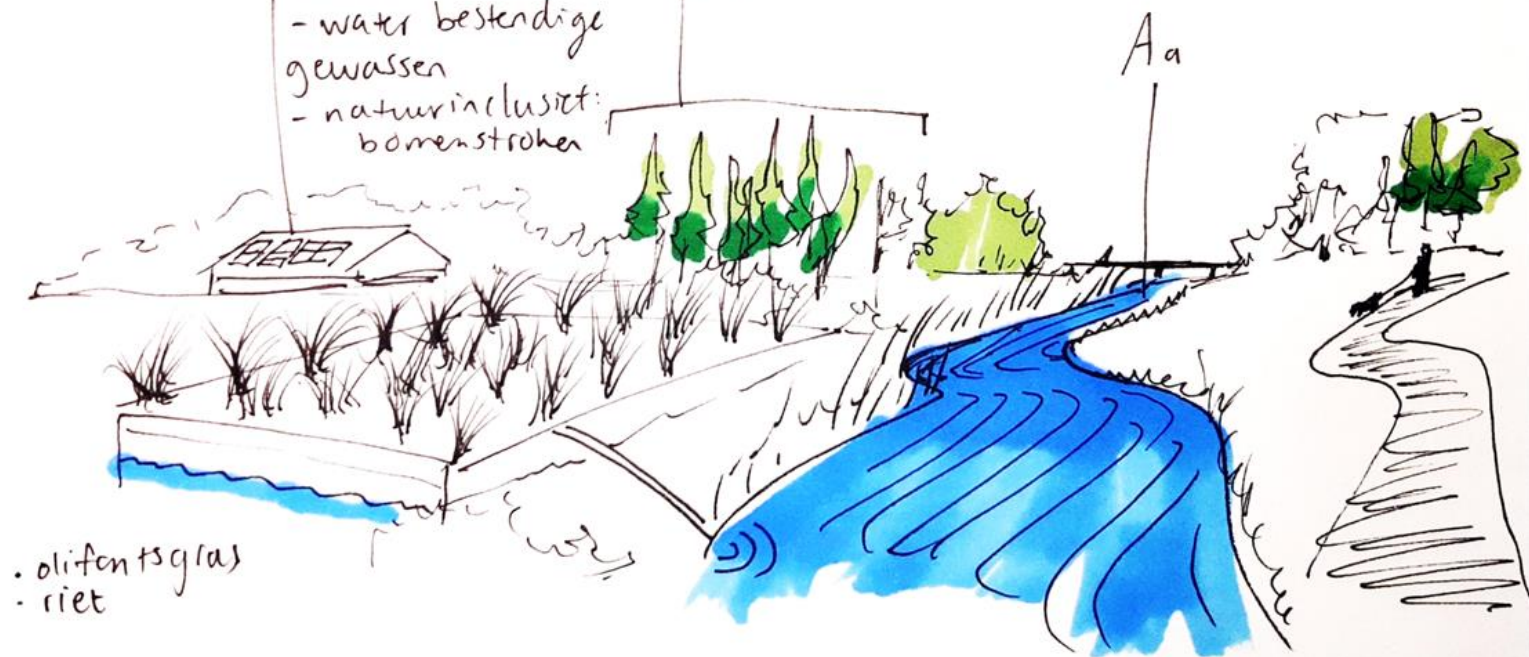
Visualisatie natte landbouw

LANDBOUW ALS BUFFER

landbouwbedrijven
toekomstbestendig maken:

- zonnepanelen op dak
- water bestendige gewassen
- natuurinclusief: bomenstroken

Natuur rondom
de Aa behouden
+ gebied inzetten
als buffer

Module 3

Measures and strategies...

Backcasting

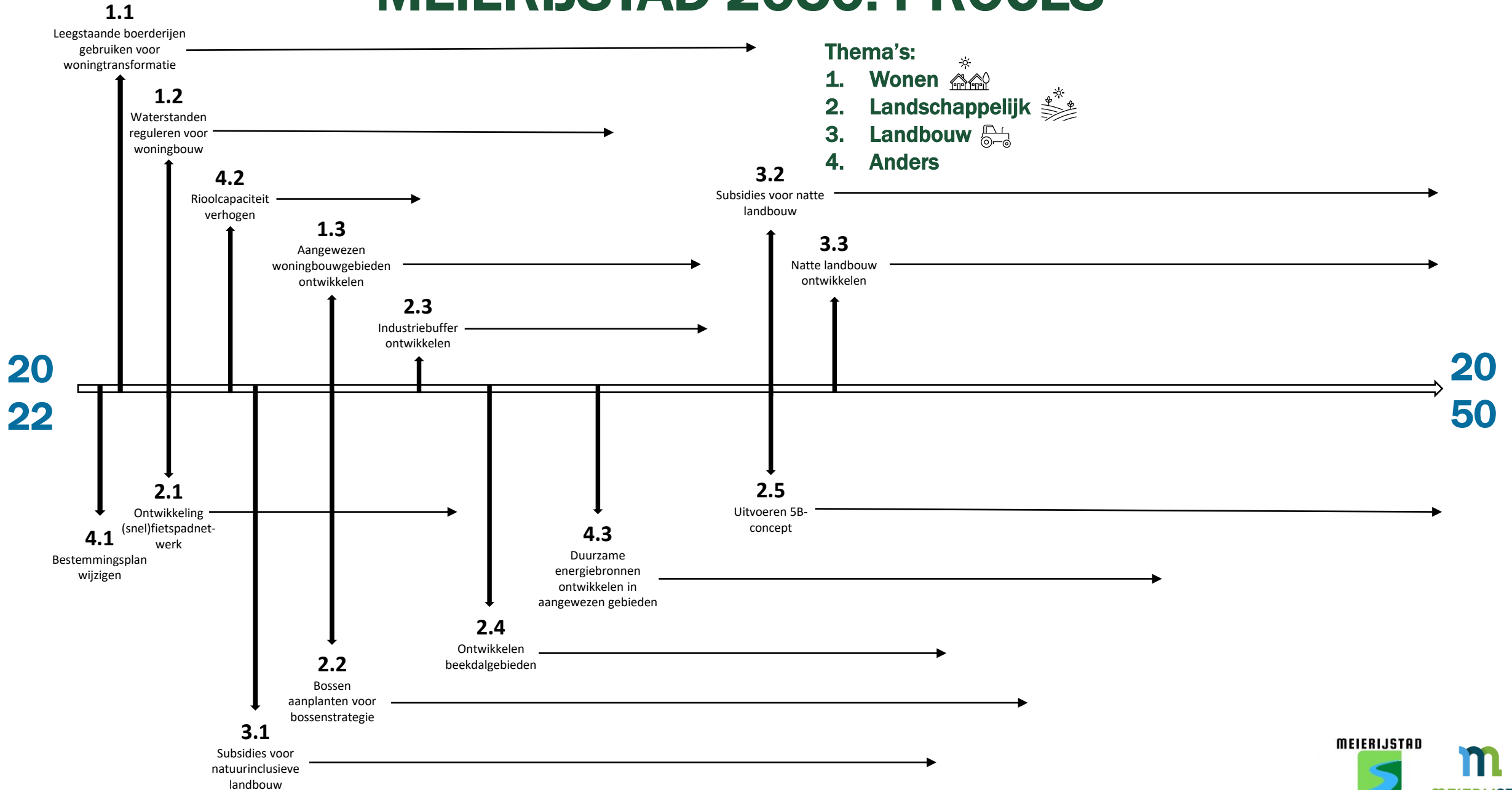
1. Verbetering (snel)fietsroute
2. Aanleg nieuwe fietspaden
3. Subsidie voor boeren extra aanplant bomen voor natuurinclusieve landbouw
4. **Aanplant kleinschalige bossen(strategie) bij landbouw**
5. Regelgeving aanpassen: industrie geen groei richting kernen
6. **Aanleg en ontwerpen industriebuffer**
7. Aangewezen woongebieden ontwikkelen met gemeente
8. Boeren uitkopen voor bestemmingswijziging wonen
9. Lokale waterstanden reguleren voor woningbouw
10. Bestemmingsplan veranderen voor woongebied

Backcasting

11. Aanvraag vergunningen woongebied
12. Rioolcapaciteit Schijndel uitbreiden
13. **CO₂ neutrale woningbouw ontwerpen**
14. Boeren geld en materiaal geven voor omschakeling natte landbouw
15. Subsidies voor natuurorganisaties herindeling/meandering beekdalgebied
16. **Aanleg/herstel beekdalen**
17. **Aanleg natte landbouw**
18. Precieze locaties duurzame energie-opwekking bepalen
19. Vergunningen aanvraag energie-opwekking

MEIERIJSTAD 2050: PROCES

MEIERIJSTAD 2050: PROCES

Welke stakeholders zijn bij welk proces betrokken?

1. WONEN

- 1.1 Leegstaande boerderijen gebruiken voor woningtransformatie
- 1.2 Waterstanden reguleren voor woningbouw
- 1.3 Woningbouwgebieden ontwikkelen

2. LANDSCHAPPELIJK

- 2.1 Ontwikkeling (snel)fietspadennetwerk
- 2.2 Bossen aanplanten voor bossenstrategie
- 2.3 Industriebuffer ontwikkelen
- 2.4 Ontwikkelen beekdalgebieden

- 2.5 Uitvoeren 5B-concept

3. LANDBOUW

- 3.1 Subsidies voor natuurinclusieve landbouw
- 3.2 Subsidies voor natte landbouw
- 3.3 Natte landbouw ontwikkelen

4. ANDERS

- 4.1 Bestemmingsplan wijzigen
- 4.2 Rioolcapaciteit verhogen
- 4.3 Duurzame energiebronnen ontwikkelen

BETROKKEN STAKEHOLDERS

- › Boeren, Gemeente Meierijstad, inwoners Meierijstad
- › Waterschap Aa en Maas, Waterschap de Dommel
- › Gemeente Meierijstad, VKKNB

- › Gemeente Meierijstad, Provincie NB
- › Boeren, Natuurorganisaties, Gemeente Meierijstad
- › Gemeente Meierijstad, Bedrijven, Natuurorganisaties
- › Provincie NB, Gemeente Meierijstad, Natuurorganisaties, Waterschap Aa en Maas, Waterschap de Dommel
- › Waterschap Aa en Maas, Waterschap de Dommel, Natuurorganisaties

- › Boeren, de Overheid
- › Boeren, de Overheid, Provincie NB
- › Boeren, Gemeente Meierijstad, Waterschap Aa en Maas, Waterschap de Dommel

- › Gemeente Meierijstad, VKKNB
- › Gemeente Meierijstad
- › Gemeente Meierijstad, Provincie NB

Klimaatverandering & Visie 2050

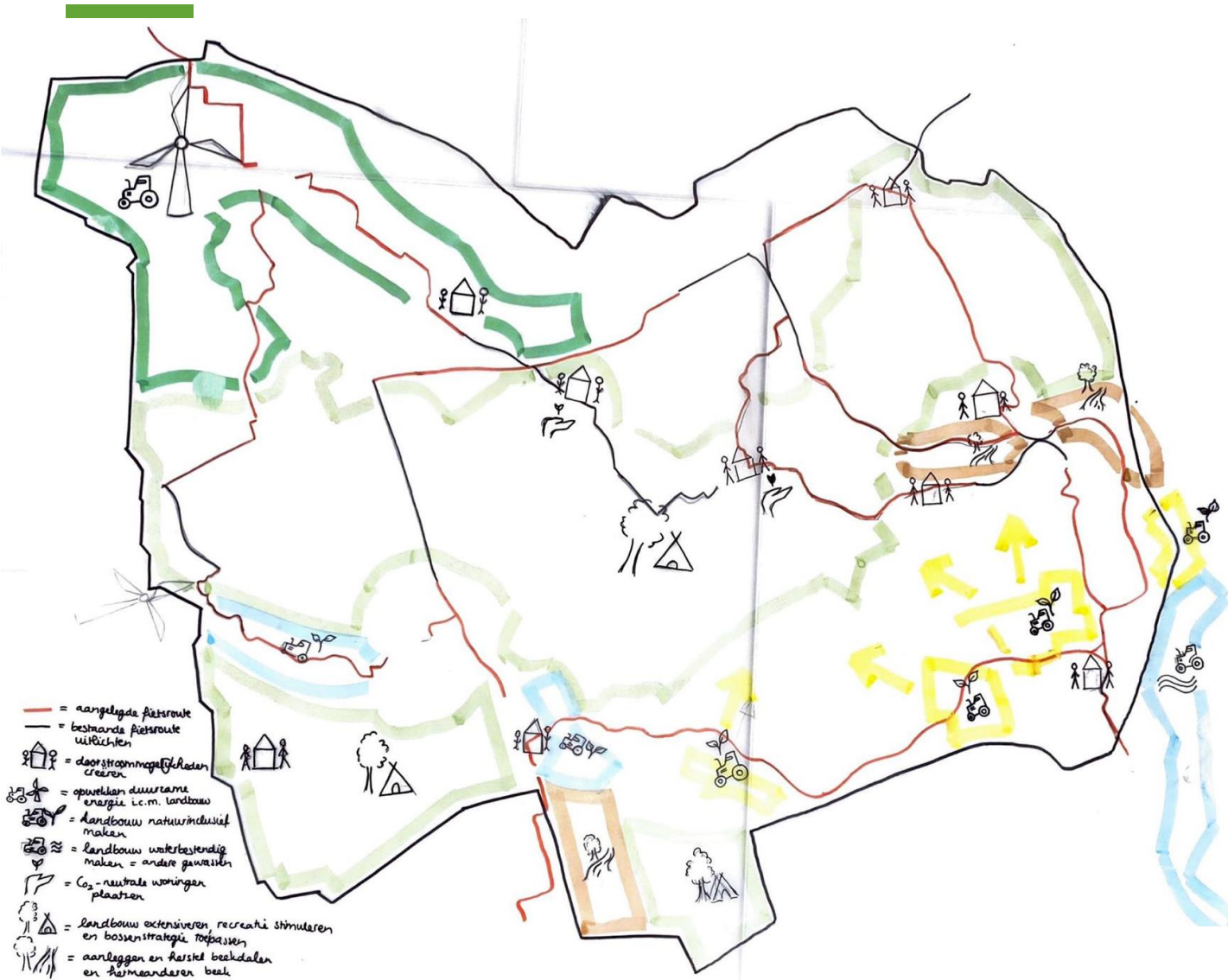
- Wel waterretentie in landschap, niet in kleine kernen
- Geen vergroening binnenin kleine kernen
- Natte landbouw i.p.v. overal ruimte voor de Aa
→ bij hoge waterpieken minder veilig

Hoe om te gaan met kwetsbaarheden

- Waterbestendigheid door adaptie binnen woonplaatsen
- Meer groen op straat tegen stadswarmte
- Er is potentie om meer ruimte te geven aan de Aa en de Dommel

Maatregelenkaart

Legenda

— = aangelegde fietsroute

— = bestaande fietsroute uitrichten

= doorstrommogelijkheden creëren

= opwekken duurzame energie i.c.m. landbouw

= landbouw natuurinclusief maken

= landbouw waterbestendig maken = andere gewassen

= CO₂-neutrale woningen plaatsen

= landbouw extensiveren, recreatie stimuleren en bossenstrategie toepassen

= aanleggen en hersteld beekdalen en hermeanderen beek

Conclusie

“Op welke manier kan de rivier de Aa bijdragen aan de verbetering van de leefbaarheid in de kleine kernen en het behouden van de cultuurhistorie in het gebied?”

In 2050...

- ...zal de agrarische sector veranderd zijn naar een toekomstbestendige, duurzame branche.
- ...zal de natuur in Meierijstad meer divers en beter bestand tegen klimaatverandering zijn.
- ...zullen de inwoners van de kleine kernen wonen in vitale en betrokken dorpskernen.
- ...zal er voldoende ruimte zijn voor demografische vergroening en oud worden naast elkaar.

Bronnenlijst

1. Waterschap Aa en Maas. (n.d.). *Dynamisch Beekdal*. Retrieved June 16, 2022, from <https://www.aaenmaas.nl/in-jouw-buurt/projectenkaart/dynamisch-beekdal/>
2. Grashoff, R. & Gedeputeerde Natuur, Water, Milieu. (2020, januari). *Brabantse bossenstrategie*. [file:///C:/Users/mmtm/Downloads/4647082%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/mmtm/Downloads/4647082%20(1).pdf)
3. Maes, B., & De Bont, G. (2009, december). *Bossen van Veghel*. Ecologisch Adviesbureau Maes Utrecht. <http://www.ecologischadviesbureaumaes.nl/371%20I.pdf>
4. Waterschap De Dommel. (2020, 23 november). *Natte landbouw in het Dommelgebied?* Geraadpleegd op 16 juni 2022, van <https://www.dommel.nl/natte-landbouw-in-het-dommelgebied>
5. Grashoff, R. & Gedeputeerde Natuur, Water, Milieu. (2020, januari). *Brabantse bossenstrategie*. [file:///C:/Users/mmtm/Downloads/4647082%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/mmtm/Downloads/4647082%20(1).pdf)
6. Waterschap Peel en Maasvallei. (2009). *Het brede beekdal als klimaatbestendige buffer in de veranderende leefomgeving* (ISBN 978-90-327-0379-0). Alterra Wageningen UR. http://content.alterra.wur.nl/webdocs/internet/corporate/prodpubl/boekjesbrochures/Beekdal_als_buffer.pdf
7. Wageningen University & Research. (z.d.). *Beken en beekdalen*. WUR. Geraadpleegd op 13 juni 2022, van <https://www.wur.nl/nl/Dossiers/dossier/Beekdalen.htm>
8. De Bomenstichting. (z.d.). *De Bomenstichting*. Geraadpleegd op 16 juni 2022, van <https://www.bomenstichting.nl/>